

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

vi alla

tidskrift
för
göteborgs
ungdomsledare

nummer 3
april 1962
årgång 11
pris 1:—

Denna gång får vi läsa

VI ALLA
3/1962
april

- "Vi måste sluta upp med att behandla de unga som en grupp i puppor", säger radions *Arne Weise*, som i en initierad artikel, stödd på många års erfarenhet av ungdom i radio, ger oss sin syn på dagens ungdom och ungdomssituation. I klubb Fiskartorpet, Weises populära ungdomsprogram i radio, har man bl. a. sysslat med Ideal, Makt, Kärlek, Bildning, Hänsyn, Tro m.m. — Här har vi ett ständigt möte gammal-ung inför ett gemensamt tema, säger Weise i sin artikel.
- Mera om annorlunda ungdomsgårdar får vi läsa i detta nr. *Harry Lindgren*, ungdomskonsulent i Norrköping, berättar om arbetet i en s.k. skolungdomsgård och hans kollega i Västerås, *Arne Löf*, skriver om begreppet kvartersgård, som man med framgång lanserat i Västerås. Vi alla skall fortsätta presentationen av olika typer av ungdomsgårdar och hoppas kunna återkomma med ytterligare artiklar om detta arbete framöver.
- *Jan Cederlöf*, ungdomsbyråns kurator i Göteborg, berör en just nu aktuell fråga inom socialvården bland ungdom, sniffningen, som tenderar bli ett verkligt problem här och var i städerna. *Lars Carlsson*, aktiv programkonsulent vid ungdomsbyrån ger med utgångspunkt från en i pressen relaterad skandalföreställning å Stadsteatern, med ungdomliga åskådare som irritationsmoment, sin syn på det här problemet.
- Men ni får läsa mera. Varför inte deltaga i vår tävling "Vad föreställer bilden", som f. ö. blivit en riktig succé? Notiser och informationer för ungdomsledare och föreningsfunktionärer finner Ni också här och var — ett råd i sammanhanget är kort och gott: bläddra på!

VI ALLA

Tidskrift för Göteborgs ungdomsledare

Ungdomsbyrån, Föreningsgat. 13, Göteborg C. Tel. 20 09 20

Miljö med minus

Invånarna i Göteborg och alla andra kommuner i landet skall denna höst gå till valurnorna och uttala sig om vilka kommunalmän som under kommande fyraårsperiod skall utforma respektive kommuners politiska handlande. Icke minst från ungdomsarbetsets synvinkel är det viktigt att fullmäktigeledamöterna kommer att bestå av intresserade, kunniga och progressivt arbetande människor.

Göteborg har nära 114.000 invånare under 20 år. Antalet hushåll är en bra bit över hundratusen. Staden har en omfattande areal — och skulle kunna växa ytterligare om den hade tillgång till mera tomtmark. Göteborgarna är stolta och glada över att staden utvecklas. Men — har ungdomen fått sin andel av standardökningen? Hur är det med stadens miljöpolitik när det gäller våra unga?

Ser vi på den inre bostadsmiljön så kan vi konstatera en standardökning både ifråga om lägenheternas utrustning och utrymmen. Antalet trerumslägenheter och större av nyproduktionen är betydande, kanske 60—70%. Förbättringarna av lägenheternas inredning ligger väl i första hand inom köksregionerna och det sanitära och kan naturligtvis därigenom sägas beröra alla medlemmarna i familjen, således även de unga. Förvånansvärt lite har emellertid kommit fram i övrigt, när det gäller att göra bostäderna barn- och ungdomsvänliga. Standardökningen borde även kunnat ske ur andra aspekter än ur de här uppräknade. Ur utrymmessynpunkt är det viktigt att en familj kan fungera, även om familjemedlemmarna är i olika åldrar och har skiftande intressen. Skolarbete och kvällskurser, TV och radio exempelvis ger ett starkt differentierat behov av väl planlagda utrymmen i en lägenhet. Vem åtar sig att vara "föräldrapedagogisk" — i en trebarns-

familj — i en lägenhet om tre rum och kök eller mindre i våra dagar?

Höghusen är kanske nödvändiga i en storstad med begränsade resurser av tomtmark och med stor efterfrågan på bostäder. Denna typ av bostad är emellertid inte lämplig för familjer, som önskar att deras barn skall få leka, spela, sjunga — ja, vara naturliga. Teknikens förmåga att ljudisolera våra bostäder måste ges klart underbetyg. Bostädernas planering att kunna fungera på ett rimligt sätt för alla åldrar inom en familj bör kunna ägnas fördjupad uppmärksamhet.

En olämplig inre bostadsmiljö besvärar alla inneboende, men man gissar nog inte fel, om man säger, att den besvärar de unga mest. Flerfamiljshusets konstruktion och lägenheternas utformning medverkar tillsammans till att många barn och ungdomar tvingas tillbringa en onödigt stor tid utanför den plats, där de i första hand skulle kunnat stimuleras till en aktiv och uppbyggande fritidsverksamhet. Naturligtvis betyder föräldrarnas intresse och planeringsförmåga mycket i sammanhanget, men även den mest intresserade förälder med ambi-

Journaliststipendier för ungdomsfrågor

Statens ungdomsråd har föreslagit regeringen anvisa 6.000 kronor till journaliststipendier. Beloppet skall delas upp på två grupper, nämligen med 3.000 kronor för journalister inom ungdomsorganisationernas press och 3.000 kronor för journalister inom dags- och veckopress, radio och TV.

Syftet är att ge journalisterna ökade möjligheter att specialstudera sådana ungdomsfrågor som ungdomsrådet anser antingen otillräckligt belysta och/eller otillräckligt behandlade av massmedia. På så sätt skulle man kunna inspirera till en ungdomsdebatt av nytt innehåll och med positiv inriktning. En stipendienämnd skall också inrättas, bestående av företrädarna för ungdomsrådet, pressorganisationer och Sveriges Radio/TV.

tioner kan motverkas av en svår- och tungarbetad bostadsmiljö.

Även inom den yttre bostadsmiljön besvärar vi av en eftersläpning av exempelvis fritidslokaler, lekplatser och liknande anordningar för både barn och ungdom. De ändrade trafikförhållandena medför, att gatan inte längre kan utnyttjas som lekplats, utan snarare är en livsfarlig uppehållsplats. Bilismen har krävt allt större plats av våra friytor. Även tidigare planerade och iordningsställda grönområden naggas nu avsevärt i kanterna genom anläggningar av parkeringsplatser. Nu skall i ärlighetens namn sägas att många "se men inte röra"-gräsmattor inte gjort någon människa glad, i varje fall inte om man kunnat konstatera att barn och ungdom förbjudits att uppehålla sig på dem.

Vi hade tillfälle att ganska nyss läsa igenom några broschyrer, där en del bostadsbolag presenterade sin byggnation inom ett stort nybyggnadsområde. Det var välordnat på många sätt — men för de vuxna och för de *ungsta*. I beskrivningen hade man glömt bort att tala om vad man gjort eller tänkt göra för ungdomarna. Anledningen var enkel. Denna åldersgrupp var helt bortglömd.

Vi måste kräva att de ungas såväl inre som yttre bostadsmiljö tas upp till granskning av myndigheter och föräldrar. Funktionsdugliga lägenheter för alla medlemmar i en familj är en förutsättning för en god fostran av växande och vuxna. Fritidslokaler och lekplatser måste bli ett lika naturligt komplement till bebyggelsen som garage och parkeringsplatser. Orimliga lånebestämmelser, som ger statligt bidrag till lagerutrymmen men inte dylikt till lokaler för fritids- och hobbyverksamhet måste ändras. Personalresurser måste ställas till förfogande för stadsplanerare och ungdomsfostrare så att de här problemen kan angripas på bred front. Vi bör alla ta oss en funderare på dessa problem om inte bostaden enbart skall reduceras till en mat- och sovplats.

Kanske till sist en liten påminnelse, den har sagts förut men är evigt aktuell: barn och ungdom är också hyresgäster!

K. A.

Budget-63

Innevarande år erhöll barnavårdsnämnden en anslagsökning till den kollektivt förebyggande verksamheten bland ungdom. Ökningen uppgick till närmare 20% av den förebyggande verksamhetens stat. Åtskilliga arbetare inom denna gren av ungdomsarbetet gladdes åt de ökade resurserna. Kanske var det nya vindar som börjat blåsa genom kommunala anslagsbeviljande myndigheter, menade man.

Snart skall vi få se hur det förhåller sig med den saken. Arbetet med 1963 års budget skall nämligen börja inom kort. Den förebyggande sektorns krav måste nödvändigtvis bli stora, därför man har att ta ställning både till ungdomens behov inom snabbt expanderande bostadsområden och till de eftersläpningar i utbyggnaden av verksamheten som skett under den senaste tioårsperioden.

Minst ett tiotal stadsdelar eller större bostadsområden väntar på att deras problem med fritidslokaler och ungdomsgårdar skall lösas. Mycket mera kan göras i vår stad för att stimulera frivilliga krafter, främst ungdomsföreningarna, till ökade insatser bland barn och ungdomar. Den kurativa verksamheten behöver utbyggas med en ordentlig fältorganisation. Arbetet med nya metoder och verksamhetsformer kräver ökade anslag för försöksverksamhet i stimulanstill. Uppräkningen skulle kunna fortsätta.

Arbetet med att göra Göteborg än mera barn- och ungdomsvänligt måste fortsätta.

Omslagsbilden

handlar om lugn och ro — och om två ungdomar, som vid en viss, ganska högljudd tillställning hade behov av stillhet och kontemplation.

Det var fest och støj ombord på båten, det var en övermodig och støjig församling på denna utflyktsresa. De här två hade behov av en annorlunda miljö. På däck kunde man låta blicken vila på hav och nå fjärran konturer. Här på däck kunde man tåga tillsammans och ändå trivas. Ibland och ofta har ungdomar behov av en sådan tyst tillvaro. Det glömer vi vuxna dessvärre bort allt som oftast.

Ungdom i RADIO

av Arne Weise

Det är hausse i ungdom för närvarande. Ungdomsgivar och riksdagsmotioner avlöser varandra, liksom statliga utredningar och tonårspropaganda, modell kommersiell, för att nämna det mest betänkliga exemplet. Slagord haglar, och "Morsan" frodas bland raggarna på det stockholmska fiket! Radio och TV är också med i dansen. Rockskivornas antal förefaller outtömligt. Men vi försöker också på andra vägar.

Och orsaken till det hela: Jo, ungdomen har blivit en faktor att räkna med, en mycket oroande faktor, anser många. Det bubblar och jäser i de ungdomliga leden, och ingen är egentligen riktigt på det klara med vare sig vad ungdomen behöver eller vad ungdomen vill ha.

Vi talar gärna i det här sammanhanget om att väcka den mottaglighet, som inte förkvävts av rockrytmer och flatskratt. Vi talar om stöd och varsam upplysning, om "nyansernas spel" och om försöken att finna den rätta tonen i umgänget med de unga. Det är synpunkter, som man inte behöver skämmas för — under förutsättning att man ser till ungdomen som *individer* och inte som företeelse.

Det har från flera håll inte utan skärpa efterlysts mera positiva tendenser och mera påtagliga förslag till förbättringar av radio- och TV-programmen. Numera ställer man ofta massmedia, ungdomsorganisationer, hem och skola i brännpunkten — eller i skamvrån, medan dem det gäller, alltså ungdomarna själva, får stå brevid och snällt höra på, när deras väl och ve stötes och blötes. Trots att det är deras problem det gäller!

Jag är medveten om att jag nu sätter frågan en smula på sin spets, men jag anser, att vi allmänt måste sluta upp med att behandla de unga som en grupp i puppor, vilken man beklagar, förfasar sig över eller styr och ställer för. Vuxenprestigen är passé. Med den kan vi inte möta de unga i dag, därför att de ju i mångt och mycket är så annorlunda än bara för en tio år sedan.

Visst känner Ni honom, Arne Weise. Mannen i radioapparaten med den behagliga stämman och det friska anslaget. Ungdomarna, som bl. a. brukar lyssna på hans lördagsprogram, "Klubb Fiskartorpet", känner honom speciellt väl och gillar honom. Varför, frågar Ni? Läs artikeln här nedan så får Ni svaret!

Får jag ge några exempel ur min egen verksamhet?

1956 var vi två radioproducenter, som tillsammans började med ett program av magasinsskara, Med ungdom landet runt. Båda var vi i tjugofemårsåldern och båda hade vi ner ett mödosamt arbete, nyanställda som vi var och fyllda av respektfull vördnad för våra äldre kolleger, denna "vördnad" som ungdom i generationer fått dras med, ett slags auktoritetssjuka, som är mycket svår att kurerat!

I dag kan jag ge exempel på flera, icke fullt så vördnadsfulla ungdomar, som skulle kunna klara ett sådant program mycket bra.

1956 hade vi ofta svårigheter med blyga ungdomar framför mikrofonen.

I dag ställer de upp i direktsändningar och framför TV-kameror med friska synpunkter om sig själva och omvärlden utan manuskript.

De har någonting, dessa ungdomar, som många av oss saknade: Förmåga att uttrycka sig, framåtanda och känsla för egenvärdet. Och jag tror, att de skaffat sig dessa egenskaper just genom de företeelser i vårt samhälle, vilka brukar anföras som exempel på dagens brydsamma situation: Rivna föräldrapiedestaler. Ökade ungdomskullar. Höjd standard. Och hårdnande konkurrens.

Visst finns där också aggressivitet bland annat — men även blyghet gudskelov. Visst saknas den behövliga mognad, som erfarenheten ger, men där finns även en strävan att lära — utan skyggglappar.

Och ändå har vi ungdomsproblem?

Ja, är det nu bara ungdomens problem?

Kontaktsvårigheter i en pressad tid har för många en benägenhet att hänga med livet ut. Och skulle inte just detta faktum kunna vara exempel på en gemensam nämnare, en utgångspunkt för att slå broar mellan generationerna?

Vi erkänner ju numera, att skillnaden i ålder inte behöver vara så avskräckande, och radions Klubb Fiskartorpet kanske kan tjäna som exempel på detta. Där är ett ständigt möte gammal—ung inför en gemensam uppgift, ett gemensamt tema. Här möts man på lördagseftermiddagarna för att diskutera — jag citerar några av de ämnen som tagits upp under de tre år programmet sänts i radio: Ideal, Makt, Kärlek, Bildning, Hänsyn, Tro o. s. v. Stora ting men varje tema inramas med musik och skämt för att göra en "god och glad och avspänd".

Allt man talar om är ju dessutom så fräscht, när det gäller unga människor, och jag tror, att vi som inte räknar oss till tonåringar längre, kan behöva börja de eviga diskussionerna från början igen, då och då. Kanske kan de ge nya aspekter, om de upplevs med unga sinnen.

Jag tycker nog det vore på tiden att ungdomen fick ett större reellt inflytande även på högsta nivå, när det gäller diskussionerna om själva framtiden!

För att sen komma in på min aktuella verksamhet litet närmare, kan jag berätta, att det faktiskt finns ett inte föraktligt antal människor, som frågar sig, OM det överhuvud skall *behövas* program för ungdom i radio och TV. En del menar, att de unga är känsliga för sådant, som verkar tillrättalagt, att de strävar efter en plats bland de vuxna, och därför inte vill bli påminta om de år, som fattas, innan de hör dit.

Andra anser, att våra program ibland borde rubriceras: OM och inte FÖR ungdom — att de alltså skulle rikta sig mera till föräldrar, lärare m. fl. än till ungdomarna själva.

Slutligen får man faktiskt höra, att det endast och allenast skulle vara den lättare underhållningen, inklusive skvalmusiken, som förmår fånga majoriteten av de unga lyssnarna och tittarna.

Högsbotorp-hänt

Högsbotorps Ungdomsgård sjuder av aktivitet och vi kikar i dagboken:

Vad har hänt och vad händer?

Evaklubben (en av två klubbar) har besökt Majornas ungdomsgård och lyssnat på föredrag om röstvård;

Gården har haft optimistjolleträff och en trevlig spinnfisketur till Marstrand;

Julmarknad anordnas varje år på torget, bl. a. med stöd av bostadsföretaget;

Brottning heter en ny gren på schemat;

Skollovsveckans program var mångsidigt och omväxlande med poängpromenad, bussutfärd m.m.

Vid poängpromenaden under skollovsveckan hade en grupp vanföra ungdomar från Änggårdens Yrkeskola inbjudits;

Ishockeycupen mellan ungdomsgårdarna hade också deltagare från Högsbotorp;

En grupp ungdomar i 9—13 års åldern deltagar nu i en "Skapande dramatikkirke" på gården;

En annan grupp sysslar med akvariefiskar;

Då och då anordnas tonårsträffar med dans i samlingslokalen vid Axel Dahlströms torg.

Från vad jag tidigare här har sagt, hoppas jag det framgår, att jag absolut inte delar någon av de här åsikterna! Men vi kan inte komma ifrån faktum: Hur balansera ambitionerna mot budet om att program också bör vara tilltalande och — säljande?

Först och främst skall sägas, att ingen medvetet accepterar någonting tillrättalagt och "gjort", men vi får inte underkänna ungdomen till den grad, att vi därför släpper igenom allt, som är populärt och — "säljande". Det duger inte att hojta med i den kommersiella tonårspropagandan och

Forts. på sid. 16

Tävling om ungdomsfilm

Statens ungdomsråd och Sveriges Radio/TV har i dagarna utlyst en tävling om ungdomsfilm med 20.000 kronor i prissumma. De tävlande har att före den 30 april i år forma en god filmidé eller skriva ett kort filmmanuskript. Avsikten är att försöka fylla den stora bristen på vettig och trevlig ungdomsfilm, men man tävlar inte med färdiga filmer utan med synopsis eller manuskript.

Ungdomsrådet har fått pengar till denna tävling ur anslaget till upplysningsverksamhet i ungdomsfrågor. Syftet är att få fram en bra ungdomsfilm, lämplig för visning i TV och vid ungdomssammanskomster. Det gäller film om och för ungdom främst inom åldersgruppen "övre tonåren". Filmen bör ha en speltid om 15—30 min. Man tävlar i två klasser, dels en om synopsis, där det gäller att på högst tio sidor uttrycka en filmidé, dels om manuskript, där man på högst 25 sidor skall ge filmen innehåll i repliker och bildanvisningar.

Prissumman på 20.000 kronor omfattar i synopsisklassen tre priser på resp. 2.500 1.500 och 1.000 kronor samt i manuskriptklassen tre priser om 6.000, 4.000 och 3.000 kronor. Dessutom är 2.000 kronor reserverade för eventuella extrapriser.

Till juryn har utsetts regissör Lars-Erik Kjellgren, ordf., fru Barbro Svinhufvud, fru Turid Ström-Eliasson, konsulent Lars Gråby och redaktör Henning Österberg. Som juryns sekreterare fungerar ungdomsrådets sekreterare, socionom Harry Andersson.

Ny CFN-förteckning

Centralförbundet för nykterhetsupplysning (CFN) har utkommit med sin förteckning 1962 över litteratur, filmer och bildband. CFN är som bekant det centrala organet för nykterhetsundervisning och nykterhetsupplysning om alkoholens verkningar på individ och samhälle och om vägar och medel att förekomma och bekämpa alkoholskadorna.

Vi behöver lite till mans hjälpmedel och argument i debatten om alkohol och alkoholismissbruk. CFN gör ett gott arbete och önskas lycka till med sitt arbete att sprida lättfattlig upplysning om alkoholgiftets skadeverkningar. CFN har adress Oxenstiernsgatan 11, Stockholm NO, tel. 67 96 90 och pg 3059.

Ungdomsgårdarna

upplever just nu en intensiv idrottsperiod. Härondagen kämpade sammanlagt 180 ungdomar, uttagna vid specialtävlingar på de olika ungdomsgårdarna, i en ädel mästerskapskamp kring bordtennisborden på Götabergsskolan. Full fart, förnämlig organisation och prima kamphumör. Fint betyg åt organisatörerna på Vidkärrs ungdomsgård.

*

Gårdarnas idrottsledare gnuggas alltemellanåt av idrottsinstruktören *Kaj Settergren* med medhjälpare. Den 7—8 april arrangerades en fortbildningskurs för idrottsledarna med bl. a. specialinstruktion i volleyboll, miniatyrorientering, utomhuslekar, tyngdlyftning och friidrott. Källtorps ungdomsgård stod för värdskapet.

*

Indiska läckerheter, film och inhemsk musik, djungeldans m. m. stod på programmet då Studiehemmet Nordgården arrangerade indisk afton med hjälp av bl. a. Anjali Choundhuri och Madan Dilawri. I den internationella miljön skymtade också Georg Daling från Ghana.

*

150 ungdomar från de olika ungdomsgårdarna gästade Studion och dess föreställning av "Min kära är en ros" — Bo Skölds försök att skildra raggarnas liv. "Sådana är vi inte alls", var kommentarerna från ett antal "riktiga" raggare. "Ge oss en chans så skall vi visa hur riktiga raggare är!"

*

Barnteater i stor skala skall det bli från och med hösten på Stora Katrinelund där ungdomsbyrån tillsammans med Göteborgs Teaterverkstad lanserar ett friskt grepp på teaterfronten för de unga. Arbetet med barnen kommer att gå i "Skapande dramatik"-stil och drivande krafter för arrangementet är Teaterverkstadens Stig Bahlenberg och basen på Katrinelund, Sigurd Lie.

Sniffning har väckt allmänhetens intresse sedan en 17-årig stockholmspojke påträffades död genom kvävning. Dödsorsaken var sniffning av trikloretylen. I sitt berusade tillstånd blev ynglingen illamående och fick behov av att kasta upp. Genom trikloretylenens verkan hade emellertid en förlamning av strupmuskulaturen uppstått, som gjorde att uppkastningarna stannade på halva vägen, med kvävning som följd. Det är det första kända fallet, där sniffning fått dödlig utgång.

Ibland får sniffning epidemisk karaktär och kan då få en snabb spridning inom ett bostadsområde. Detta har exempelvis tidigare förekommit i Stockholm, då sniffning bland skolbarn uppmärksammades för fyra, fem år sedan. I Göteborg fick sniffningen fäste i ett av de äldre bostadsområdena under hösten 1959. Efter några månader upphörde den plötsligt, delvis beroende på de åtgärder som företogs från barnavårdsnämnd och skola.

Sniffning är annars en typisk gängföreteelse. De ungdomar som löper de största riskerna är — som i alla andra sammanhang — sådana som har brister i bakgrundsförhållandena eller i personlighetsutvecklingen eller som varit utsatta för fel uppfostringsmetoder. För andra ungdomar blir det någonting tillfälligt, kanske jämförbart med smygrökning. I svårare fall kan man givetvis inte se det som en isolerad företeelse. Där måste behandling sättas in på lång sikt.

Vanligen använder sniffarna tinner, men sedan det blivit förbud mot att sälja det till ungdom under 18 år, händer det att en del av vanesniffarna tillgriper det ännu farligare trikloretylenet av det skälet, att det är betydligt lättare att komma över.

I en del affärer tycks man inte ha fått klart för sig, att det råder förbud att sälja varan till de unga — eller kringgår man förbudet och nöjer sig med "en lapp från pappa". Det är givet, att de som inte respekterar bestämmelserna kan riskera åtal.

Troligen kan man inte komma tillrätta med sniffningen enbart genom att rikta sig

mot dem som försäljer tinner, bl. a. av det skälet att tinnern har så stort användningsområde. Den finns i skolornas slöjdlokaler, i hemmen, på byggen och i verkstäder etc. Uppenbart är emellertid, att det är över affärerna som de sniffande barnen som regel skaffar sig tinnern. Ex.vis hade en ungdomsledare, som tagit sig an ett sniffargäng, vid ett tillfälle tagit några av pojkarna med sig på en biltur. Han ville få klarhet i var de brukade köpa tinnern. De pekade ut affärer inte bara inom det egna bostadsområdet utan också långt utanför. Ja, det hade hänt att man rest till andra sidan staden för att köpa . . .

Barnavårdsnämnden har under ett par år haft igång en försöksverksamhet, där man tagit fasta på ungdomarnas behov av att hålla ihop. Man har sprängt in vuxna ledare i sniffargängen där de haft som uppgift att försöka vinna ungdomarnas förtroende och leda över dem i ett klubb- arbete. Erfarenheterna av detta arbete är i huvudsak positiva, men här som i alla andra sammanhang bör åtgärderna inte sättas in för sent, dvs. då skadorna blivit för stora. Ibland kan det gå bra trots att ungdomarna är mycket nergångna. Vid ett tillfälle kontaktades ett gäng ungdomar som en tid hållit till vid ett torg och sniffat. Det gällde ett 15-tal ungdomar i fjorton —, femton-årsåldern. Det visade sig att särskilt en var mycket avancerad sniffare. Man kom underfund med detta genom att grabben berättade att han vid varje tillfälle rev bort en bit av undertröjan och använde som "näsduk". För att få en uppfattning om hur mycket han hade sniffat tillfrågades han hur många undertröjor som gått åt den sista månaden. Han medgav då, att han sniffat upp tre tröjor till sista biten.

Grabben togs omhand i en gängbearbetningsgrupp och kunde efter hand lotsas in på normala spår. När vi efter en tid åter mötte honom på en klubbträff satt han med en flicka, som nog måste ha undrat en del då vi frågade honom, hur han hade det med sina undertröjor nu för tiden och grabben svarade: "Jo tack, nu är dom hela!"

Ungdomsledarkurs

Centralförbundet för nykterhetsundervisning anordnar en allmän utbildningskurs i alkoholfrågan för organisationsledare, studie- och ungdomsledare m. fl. under tiden 2—20 juli 1962 vid Västkustens ungdomsskola i Ljungskile. Kursen omfattar bl. a. alkoholbrukets individuella och sociala verkningar, nykterhetstillståndets utveckling, lagstiftning och övrigt samhälleligt nykterhetsarbete, nykterhetsupplysningens metoder samt folkrörelsernas verksamhet för nykterhetens främjande — särskilt verksamheten bland ungdom. Vidare behandlas ungdomspsykologi och föreläsningsteknik. Undervisningen bedrivs omväxlande genom föreläsningar, demonstrationer, praktiska övningar, grupparbete och gemensamma diskussioner. Som föreläsare anlitas specialister på olika ämnesområden. Deltagarna får fritt uppehälle under kurs-tiden och fria resor från hemorten och åter samt fri kurslitteratur. Ingen kursavgift förekommer.

Före kursen skall deltagarna läsa den av CFN utgivna boken "Alkohol — vanor och verkningar".

Ansökningar inges till Centralförbundet för nykterhetsundervisning, Oxenstiernsgatan 31, Stockholm NO, senast den 10 maj. I ansökan bör lämnas uppgift om ålder, yrke, utbildning samt i förekommande fall medlemskap och uppdrag inom organisationer av olika slag, samt i övrigt vad sökanden önskar åberopa.

Tillsammans

Folksam Kvinnoråd har nu utkommit med den tredje och omarbetade upplagan av skriften "Tillsammans", en liten behändig handledning om "Du och jag och mitt och ditt och vårt", som det sägs på omslagets första sida

Man kan förstå att Folksam-skriftens upplaga nått rekordsiffror. Den är lättläst och praktisk, överskådlig och utan krusiduller. Därtill kommer en smakfull utformning, som inbjuder läsaren till en början att bläddra och efterhand fördjupa sig i broschyrens innehåll.

Tändsticksaskar ger maning

Som ett led i antispritpropagandan startar på lördag 30 ungdomar i åldern 15—17 år, såväl flickor som pojkar, från Jättestens ungdomsgård en ovanlig kampanj genom att till systembolagets kunder i Lundby dela ut tändsticksaskar med maningen "Skaffa inte sprit till ungdom".

Idén till kampanjen har kommit från ungdomarna själva, av vilka en del väl känner till den olycka spriten kan föra med sig. De vill nu söka göra en insats för sina kamrater, säger ungdomsgårdens föreståndare hr Sture Soneryd. De har av Tändsticksbolaget i Jönköping tigt 1.000 tändsticksaskar och under ett klubbmöte i veckan klistrat på etiketter i samma storlek med den nämnda devisen, som de fått från den statliga kampanjen. "Ett brott att skaffa sprit till ungdomen".

Göteborgs-Posten 17/3 1962

"Ju finare lokaler ju bättre ungdom"

Ju finare lokaler för ungdomar, ju finare ungdomar får vi. Det är en regel som brukar hålla, sade RF direktören Torsten Wiklund när han vid en konferens i Uddevalla talade om idrotten och samhället. Därmed ville han ha sagt att det lönar sig för kommunerna att satsa på ordentliga lokaler.

Göteborgs-Tidningen 27/3 1962

VI ALLA

- ungdomsledarnas egen tidning —
- vaken
- opinionsbildande
- aktuell
- följer ungdomsdebatten
- lämnar tips och råd i ungdomsfrågor
- påminner om stipendier, bidrag etc.
- informerar om utredningar i ungdomsfrågor
- presenterar nya arbetsformer
- är kontaktorganet mellan olika grupper av ungdomsarbetare.

Redaktion: Ungdomsbyrån, Föreningsgatan 13, Göteborg C, postgiro 49118, Prenumerationspris 5:— per år, 8 nummer.

SKOLUNGDOM FÅR EGEN UNGDOMSGÅRD

I januari månad i år startades en ny ungdomsgård i Norrköping. Ungdomsgården har inrymts i en nybyggd kommunal flickskola och omfattar sammanlagt 360 m² lokaler för öppen ungdomsverksamhet och dessutom 4 elevrum i skolan som använts för grupparbete på ungdomsgården. Det speciella med denna ungdomsgård är att den vänder sig enbart till ungdom vid de icke obligatoriska skolorna i Norrköping, d.v.s. till elever vid läroverk, realskola, flickskola, handelsgymnasium, tekniskt läroverk, m.fl. skolor.

Starten av denna skolungdomsgård har föregåtts av grundliga överläggningar och livliga diskussioner med bl. a. representanter för lärare, föräldrar och de olika skolornas elevråd, vilka sistnämnda är samman slutna i en gemensam kommitté. Uppslutningen kring tanken på en speciell ungdomsgård för enbart skolungdomar har varit nära nog 100-procentig. En och annan har väl varit lite tveksam om det riktiga i att skapa denna kategori-ungdomsgård, men flertalet inblandade i projektet har ansett, att de högre skolorna numera rekryteras från alla samhällsklasser och att skolungdomarnas speciella villkor i fråga om ekonomi motiverar en särskild fritidsverksamhet.

De hittills vunna erfarenheterna av denna verksamhet har visat att idén nog varit riktig. På någon dryg vecka skrev 600 skolungdomar in sig i verksamheten och betalade sin gårdskortsavgift och ytterligare ett antal skolungdomar vill gärna bli med.

Verksamheten vid skolungdomsgården har varit av traditionell ungdomsgårdstyp d.v.s. med ett ungdomskafé, en samlingslokal för bordtennis och programverksamhet m. m. samt ett stort rum för öppen verksamhet och större grupper. Besöksantalet per kväll har varit cirka 200, vilket har bestyrkt våra spekulationer, att skolungdomarna i regel inte skulle besöka gården mer än ett par kvällar i veckan. Ungdomarna har visat ett speciellt intresse för schack, bridge och dans. Man har dock hellre dansat på någon vardagskväll än på lördagen. Intresse har också visats för modern jazzmusik, där såväl större konserter som skivspisningsgrupper flitigt besökts.

Gruppverksamheten i de fyra elevrummen på gården har under våren registrerat följande ämnen: Ung stil, klädsömnad, smyckeslöjd, tygtryck och fotografering.

Efter 3 månaders verksamhet vid skolungdomsgården tror vi att vårt försök kommer att lyckas. Många skolungdomar har tidigare haft svårigheter att finna någon lämplig samlingsplats för sin fritid och antalet skolungdomar vid övriga ungdomsgårdar i staden har varit relativt litet. Den nya gården har tydligen gett dessa ungdomar större säkerhet och trevnad i samvaro med likasinnade. Någon isolering av skolungdomar från övriga ungdomar behöver heller inte skolungdomsgården innebära, eftersom utbytet mellan gårdarna är mycket livligt. Bl. a. gäller detta olika former av idrottsutbyte, danstillställningar m. m.

JAG TYCKER

Harry Lindgren, ungdomskonsulent i Norrköping och sedan länge en av stöttepelarna inom frisksportrörelsen i landet, presenterar på dessa sidor en intressant nyhet från fritidsverksamheten i Norrköping. Här ovan ser vi en bild från skolungdomsgårdens kafé.

Skall man ha en speciell ungdomsgård för enbart skolungdomar? Diskussionen har varit livlig i Norrköping, där initiativet har tagits, och kan också väntas nå ut till vida kretsar i landet. — Harry Lindgren motiverar i artikeln på omstående sida sina skäl för inrättandet av en dylik institution. Den nya ungdomsgården har betytt mycket för skolungdomarnas trevnad och säkerhet, säger han bl. a. Över 600 Norrköpingsungdomar ville vara med i verksamheten . . .

Busliv i Thalias tempel

Funderingar kring ungdom på teater

... Ungdomen bär sig illa åt igen. Den här gången har de varit på teatern och skämt ut sig. Tänka sig på teatern! Usch! Var skall det sluta! Annat var det förr! Smörj, salt sill, tio Guds bud och vet hut hette den blandningen, som bjöds mot vanart och uppkäftighet...

Ord som dessa och närbesläktade är kvintessensen av alla de skrivelser, som haft hedersplats på tidningarnas insändarspalter den senaste tiden. Skrivaktiviteten hade sin upprinnelse i — om jag nu inte minns fel — att några ungdomar beledsagat en föreställning av Strindbergs "Erik XIV" på Stadsteatern med allsång inspirerade därtill av någon oskyldig skådespelare.

Det är självklart, att någon medverkan från publiken inte får förekomma, om det inte står särskilt påpekat i manuskriptet, att så skall ske. Den ungdomliga publikens handlingssätt var drummelaktigt och opassande. Sådant uppträdande skall inte försvaras. Samtidigt kan man dock inte låta bli att ställa sig frågan "Varför inträffar sådana störande tillbud av och till?" Herr Ytterlighet har svar, som går i samma anda som präglar ingressen, medan fru Hovsam levererar mera måttfulla synpunkter och ställer intressanta motfrågor. "Var de här ungdomarna förberedda på vad de skulle få uppleva?" "Hade de orienterats om vad teater innebär?" "Hade orienteringen — om sådan lämnats — verkligen stimulerat deras intresse?" "Var stycket lämpligt för dem — kunde de uppleva engagemang?"

"Hur bär man sig åt, när man vistas i en teatersalong?" Frågorna är besvärande för oss i ledarställning. Vi intalar oss att bidra till kulturens spridning enbart genom att "få iväg" en kull till teatern, trots att vi djupt inom oss tvivlar på om vårt handlande är kulturbefrämjande. Många gånger kanske vi rent av gör både ungdomen och teatern en björntjänst i vår nit att fylla abonnemangsplatserna. Bristande tid urskuldar vi det dåliga förberedelsearbetet med, men faktum är, att det finns andra som kan utföra detta. I staden finns folk,

som kan teater och verkligen vill dela med sig av sitt kunnande.

"Att gå på teater" är ett begrepp som har hela serier av komplicerade associationer i släptåg. En nedärvd känsla av högtidlighet och distans, vit skjorta och mörk kostym, sidenklänning med aftonväska vidlåder teaterbesöket. En krystad stelhet, som verkar avskräckande på många "vanliga" människor — speciellt på de unga. Ofta möter man den uppfattningen, att teater är tråkigt, obegripligt och ibland t. o. m. larvigt. Utan tvekan svåra belastningar för teaterkonsten är dessa förhållanden, som inte förbättras genom att det ännu i vida kretsar anses förfinat och frökenaktigt, ja, rent av snobbigt att "se teater". Ingen får härav dra den slutsatsen, att vägen till förställningskonstens källor skulle bli bredare och mera lättframkomlig om Pelle exempelvis gick dit direkt från verkstaden iklädd sämsta smörjstället, hälsande andra teaterbesökare med tjo och tjim, men nog skulle "att-gå-på-teater-tänkandet" må väl av att flyttas ned ett pinnhål närmare vardagligheten. Försök att göra skådespelet lika nödvändigt som brodet görs väl av många, som är angelägna om att skapa en hela folkets teater. Tyvärr har man en känsla av att dessa idealister får ett dåligt stöd från teatern och dess aktörer, varifrån detta stöd rätteligen borde komma. Om detta förhållande beror på oförmåga eller ovilja hos teatern och de där verksamma, undandrar sig mitt bedömande. Klart är dock, att av den unge teaterbesökaren k-r-ä-v-s så mycket, från skådespelarna, publiken, ja, från hela teatermiljön ställs det krav. Det skall tas hänsyn till överkänsliga skådespelare och en ibland ungdomsfientlig salong, det fordras insikt i ett språk, som ligger våningar ovanför vardagsgrabbens och det propsas på förståelse för ett budskap, som är svårsmält som en biff för en baby. En "vattenkammad" och snäll ungdom kanske kan infria kraven med undantryckande av sina personliga åsikter om och synpunkter på

JAG TYCKER

Sommarverksamhet

Föreningsliv och ungdomsgård är för passiva under sommaren, det är min mening. Jag tycker att man skulle försöka ordna mera för ungdom i städerna. Många tonåringar är lämnade för sig själva, de vill ju inte följa med ut till landet med föräldrarna och då skall det naturligtvis finnas gott om föreningar och fritidsanordningar igång. Golfbanor, nöjesanordningar, friluftsstugor i stans omedelbara närhet, träffställen här och var. Kunde inte föreningarna slå sig tillsammans?

Det räcker inte med Liseberg och förresten är det inte göteborgs ungdom som frekventerar detta, det är mest turister.

Föreningarna är ungdomens naturliga fritidstillvaro, men organisationerna får inte sova på somrarna.

L. Mark

det spelade stycket, medan andra ungdomar av olika anledningar inte kan göra så utan protesterar genom störande uppträdande mot obegripligheter och utanförstående.

Man skulle kunna diskutera, huruvida den hävdvunna formen för presentation av teater är gagnelig för skapande av ökat intresse bland huvudparten av dagens ungdom. Den är rörlig och älskar saker som "är igång". De omdiskuterade utställningarna med s.k. rörlig konst gillades särskilt av de yngre. Att sitta rätt upp och ned i en bänk utan möjlighet till påtagligt deltagande rimmår dåligt med tidens puls. När kommer någon teater med ett experimentstycke för ungdom, där direkt medverkan från publiken krävs i någon form? Kanske genom att delta i allsång!

Var i övningarna kommer lyssnandets och det tysta mottagandets svåra konst in

Vi allas insändarspalt tilldrar sig ett alltmera ökat intresse. Idag är det två insändare, som fattat "den ofvanna pennan", nästa gång — ja, skriv gärna om det som ligger Er varmt om hjärtat. Naturligtvis bör det insända materialet beröra problem, som ligger tidningens arbetsområde nära. Det behövs vi väl egentligen inte påpeka...

Ungdom — äldre

Apropå debatten i förra numret om ungdom contra äldre. Varför skapa problem av det som inte är problem? Föreningen kan mycket väl ha både unga och äldre tillsammans i organisationen, det är bra och uppfostrande för alla parter. Men ingen har väl sagt, att varje möte skall ha med alla parter. Det behövs träffar med enbart unga, liksom de äldre behöver vara ifred då och då. Sen tjatas det för mycket om ungdomens möjligheter. De har ju alla möjligheter och måste liksom vi försöka och ta sin chans, när den kommer. Ungdom skall stänga sig fram, det mår den bra av. Hjälper vi till för mycket så blir de sillmjölkar allihopa. Fram för en kärvare linje i ungdomsarbetet...

Senior

i bilden, undrar kanske någon. Att lära sig lyssna och ta emot är ju viktiga uppfostningsmål, som inte får förbises i en värld som behärskas av ohörsamhet och jag-röster. Säkerligen skulle det ges rikliga möjligheter till stillhet också i en s.k. aktiv teaterform. Skillnaden skulle vara att tystnaden och hörsamheten inte var betingad av ett yttre tvång utan av innerligt intresse.

Skulle ett sådant experiment vara ogenomförbart, kan man ju försöka att välja en sådan repertoar, som har möjligheter att nå målet — att engagera — utan att avkall måste göras på konstnärliga pretentioner. Grunkor med relief och stake. Skölds "Min kära är en ros" håller en del av de kvaliteter, som stämmer ett ungdomligt forum till uppmärksamhet, engagemang och ställningstagande.

Med tanken på sparbanken

En tidig morgon, när sömnen hängde i vårluften, besökte vi en arbetsplats. En ung man rörde sig över golvet, gick förbi oss, stannade, vände sig om, öppnade ögonen och sa: "Säj, har inte vi träffats förr?" Efter ett svar med "möjligen det" eller "det kan nog hända" — vi är här för att berätta om ungdomens lönesparande" blåstes alla minnesdimmor bort och sammanhanget framstod solklart: "Då va' de' i Kungsladugårdsskolen!"

Där har vi också varit

vid flera tillfällen och berättat för häpna lyssnare om ungdom och pengar. Nu fick vi mycket påtagligt klart besked om hur viktigt det är att bygga broar mellan skola och arbetsliv. Ofta är det nämligen så, att den ekonomiska fostran skolan ger, ömkligt omkommer vid den obehagade övergången mellan klassen och överklassen — ungdomstiden med de oftast stora inkomsterna. Och sedan måste ledare, sparbank och andra intresserade börja om.

Vi alla

vet nu, att den lön ungdomarna får, vill delas av många. Mamma vill ha till mat, stärkelse till den vita skjortan, delbetalning för TV, eget rum och många andra ting. Pappa betalar inte längre försäkringen. Kläder, nöjen, resor m.m. måste man betala själv. Annonserna lockar varje vecka med ting som man "måste" ha, för att vara modern, inte lukta illa, kunna visa sig ute (gäller damerna) eller likna idolen. Många ungdomar känner för plagget vad de känner för idolen! En stor del av reklamen är inriktad på de unga — en guldgruva att bryta ur. Sparbankerna vill också här vara med, och ge en vettig upplysning, vi gör det gärna och i nästan alla sammanhang. Vid ett av dessa tillfällen, då en skolklass var på besök hos oss, fick en 10.000: — sedel gå runt, och naturligtvis talade vi om, att detta belopp för många representerar en hel årslön. Efteråt förstod vi, att åtminstone två pojkers tankar varit på annat håll. Den ene sa' med en långtande suck: "Dö jag har höllt tie moped i näven!"

Ekonomisk upplysning

är viktig och blir allt viktigare i alla åldrar. Ju fler valmöjligheter vi ges, ju större möjligheter föreligger att välja fel. Det är därför viktigt, att alla med intresse för sina medmänniskor låter ekonomi bli ett aktuellt ämne; i privatlivet, vid kursen, i ledareutbildningen, i föreningen och på ungdomsgården. Vi vet att ungdomar inte alls är så ointresserade av dessa frågor, som många ledare tycks tro. Beviset på detta är diskussionerna i de föreningar som bl. a. vi på sparbanken har medverkat i. Vid ett tillfälle i höstas sattes bankmannen på en hög stolar i centrum och ansattes med frågor tills föreståndaren måste släcka ljuset över den upplysande debatten. *Ekonomi är inte tråkigt, ekonomi kan göras rykande aktuell, ekonomi är en livsviktig ingrediens i all vår verksamhet.*

Göteborgs Sparbank

har viljan — och en del resurser — att biträda med när detta ämne skall presenteras personligen eller med hjälp av bildande stillfilmer och stoff om rykande rökning, matpenningkonto och en framtid bättre planerad med sparpengarernas hjälp.

För ledarna

ger vi ut en Ungdomsledarbulletin med intressant innehåll till hjälp för alla i ungdomstjänst. Bulletinen erhålles gratis — det är bara att ringa 17 00 35 — reklamavd.

Teori och praktik

Kan man lära andra vad man själv har svårt att tillämpa, ge råd och uppmuntran? Den ledare lyckas naturligtvis bäst som har sin egen övertygelse att bygga på och kan presentera genomtänkta åsikter om det gäller. Ungdom och ekonomi är två svåra ting att förena. Det fordrar insats, samband, kunskap och vilja. Ensam är inte alltid bäst. Därför är samband med Göteborgs Sparbank bra. Sparbanken ger också kunskap. Ger ränta, ger lån, ger bättre framtidsmöjligheter — för den som använder sig av dess tjänster.

B. Hassel

Vad före- ställer bilden?

Resestipendier

Styrelsen för Sparbankernas Bank har beslutat ställa 5.000 kronor till förfogande såsom resestipendier för svenska ungdomsledare, som i utlandet avser studera frågor sammanhängande med ungdomens ekonomiska förhållanden och framtidsutsikter. Beloppet kommer att fördelas på 2 à 3 stipendier.

Berättigade att söka dessa stipendier är personer aktivt verksamma inom någon form av ungdomsarbete. Sökande bör vara i åldern 25—35 år.

Stipendieansökningarna, som ställas till Sparbankernas Bank, Box 16 372, Stockholm 16, skall vara banken tillhanda senast den 15 maj 1962. Ansökningarna skall innehålla uppgifter om sökandes ålder, skolutbildning, språkkunskaper, uppdrag inom ungdomsarbete, ev. tidigare utlandserfarenheter samt en utförlig motivering för den planerade resan jämte referenser.

En stipendienämnd bestående av representanter för Sparbankernas Bank, Svenska Sparbanksföreningen och Sveriges Ungdomsorganisationers Landsråd kommer att tillsättas. Stipendierna kommer att utdelas under juni 1962.

Skriftliga förfrågningar om stipendierna kan under bankens adress ställas till konsulent Bert Ekengren.

SJUNDE

och näst sista etappen i tävlingen om vår bildgåta får ni vara med om denna gång. April är ju den stora lurendrejeri-månaden men vi har valt att göra bilden extra lätt denna gång. När vi testade tio personer på Kungssportsavenyen om vad bilden föreställde, så kunde nämligen nio av dessa svara rätt.

Vi hade då tänkt ta en annan och svårare bild. Men så tyckte vi att vi skulle vara snälla och därför — ja, var så goda kära läsekrets. Skriv ner lösningen och sänd in den till Vi allas redaktion, Ungdomsbyrån, Föreningsgatan 13, Göteborg C.

Redaktionskommittén

med sekreterare samlades högtidligen den 2 april för att förätta dragning i den sjätte etappen. Buntar av svar hade kommit in och de många lösningarna rätt svarat ger oss en aning om att bildgåtan kanske var för lätt. Hur som helst rätt svar skall vara GAFFEL.

Prislistan:

1. Herr Tor-Erik Karlsson, Slätten 4, Göteborg Ö.
2. Börje Ahlfors, Kristianstadsgatan 35, Malmö.
3. Willard Bennbo, Söders ungdomsgård, Stenborgsgatan 19, Eskilstuna.

Så ber vi att få tacka läsekretsen för en utomordentlig uppmärksamhet, vi vill nämna att presentkort och gratisprenumerationer översändes inom kort till pristagarna och att åttonde och sista tävlingsomgången i den här tävlingen äger rum i nästa nr, som beräknas utkomma någon gång omkring den 15—20 maj i år.

**FRIHET FRÅN
HUNGER**

**Sverige
hjälper**

POSTGIRO 90 1961

tysta samvetet genom att presentera smörja i en radio- eller TV-mässig yttre ram. En ung människa är receptiv men måste lära sig förmåga att sovrå. Vi vill försöka hjälpa henne med det!

Vi måste rikta oss till individen mera än vad som nu kanske är fallet. Vi har möjlighet att göra det just när de unga inte känner sig behöva "hålla masken", inför gänget, föräldrarna eller vilka de nu har som auktoriteter — och det kan vi åstadkomma, tror jag, just framför mottagaren hemma i den egna vrån!

Därför behöver ungdomen också sina egna program — inte tillrättalagda av en samling förståsigpåare med tre betyg i psykologi, utan ständiga försök att finna den rätta tonen, de rätta intressesfärerna.

Glädjande nog tycker vi det är, att vi på radiosidan t. ex. ändock har så pass mycken tid anslagen för program utan rockmusik, som vi har. Klubb Fiskartorpet är redan nämnt, Radiogänget är en annan serie för de något yngre ungdomarna. Där presenterar vi nyutkomna böcker, diskuterar film, problem som artighet och hänsyn m. m. Där har vi också stadiga kontakter med unga reportrar ute i landet, som ger bidrag från sin horisont. Ungdomsjournalen är ett aktuellt kort magasin, där nyheter på olika ungdomsfronter presenteras. Vi spisar klassiskt, med Alf Thoor som gäst, är ett försök att presentera annan musik än schlager. Naturmagasin, rapporter från amatörverksamheten har vi också. Dessa program sänds på onsdagarna varvade med ungdomsdebatter.

Men hur är det då med underhållningen för ungdom? Den som påstås ha den största publiken.

Ja, all äkta underhållning vill väl inbjuda till nånting mer än till rena slölyssningen. Underhållning för ungdom utgör inte något undantag. Den får inte vara flams och vrål och enkla skämt. Det är ju den attityden, som de unga ibland gömmer sig bakom för att dölja sin osäkerhet. Skall vi då anamma den?

Man skyller oss ibland för att vara för pedagogiska. Det uttytt en smula tråkiga. Men det beror väl på. Sändningar av den

Vet ni om att

ungdomsbyrån har en särskild avdelning för programverksamhet, som står ungdomsgårdarna och organisationerna till tjänst?

Råd och tips lämnas kostnadsfritt, arbetsmaterial till självkostnadspris. Tag kontakt med Lars Carlsson, tel. 20 09 20 ankn. 263 och diskutera med honom om ert höstprogram -62 eller program som ligger närmare i tiden.

Produktionsförteckningen är ännu inte särskilt tjock, men där finns bl.a. 10 st. tävlingsblad i olika ämnen, en frågesamling kallad "500 frågor och lika många svar", skogskryss för vårens poängpromenader, musikaliska frågesporter, några helkvällsprogram i halvfabrikat m.m.

typ, som här nämnts, hoppas vi skall vara underhållande även *med* ett eventuellt osynligt pekfinger! Teater kan vara ytterligare ett exempel på god underhållning. Under de senaste tre åren har vi på radiosidan anmodat kända författare att berika den sorgligt tunna teaterlitteraturen om och för ungdom. Per Anders Fogelström började med en seriepjäs om ungdom i storstad. Hans Pettersson fortsatte året därpå. Där var handlingen förlagd till ett brukssamhälle. Bosse Gustafsson skrev förra året en pjäs om konflikten mellan ungdomar på landsbygden och urspårad ungdom på en skola i trakten.

Behandlar man problem och situationer, som är angelägna för dagens ungdom, tror jag teatern är en bra form, liksom debatten och reportaget, att ge nånting, som både är underhållande och lockande till eftertanke.

Så till den invändningen mot våra program att när vi gör allvarligt syftande ungdomsprogram, så riskerar vi ibland att göra dem mera avsedda för vuxna än för ungdomarna själva.

Då vill jag återknyta till vad jag sa i bör-

Kvartersgård i Västerås

Arne Lööf — ungdomskonsulent i den aktiva gurkstan — berättar om ett friskt initiativ

Ungdomsstyrelsen i Västerås har under särskilt de senaste åren märkt ett behov av insatser även för åldrarna 10—15 år i kvartersområden med nybebyggelse. Styrelsens insatser har sedan 1946, då verksamheten påbörjades inriktats på ungdom i tonårsåldrarna och ett flertal ungdoms-

gårdar har även kommit till stånd i de olika stadsdelarna. En utbyggnad av denna verksamhet är även att påräkna, bl.a. med en ungdomsgård vid Rekylgatans förlängning i Norra Haga.

Hösten 1959 kunde styrelsen öppna sin första kvartersgård i Vetterstorpsområdet — Vetterstorpsgården. Verksamheten bedrivs här med IOGT som huvudman och omfattar ett 40-tal yngre ungdomar i åldern 10—15 år.

Förra hösten — närmare bestämt den 28 oktober 1961 — kunde styrelsen inviga sin andra kvartersgård — Klockartorpsgården —, vilken bedrivs i samarbete med Frälsningsarméns ungdomsverksamhet.

Den tredje anläggningen kommer i samma stadsdel men i ett annat kvarter och blir färdig våren 1962. Styrelsen har i sina påtalanden till stadsfullmäktige ansett att behovet av en kvartersgård är stort även i Norra Haga — Malmaberg, där ingen som helst föreningsverksamhet f. n. förekommer.

Kvartersgården, som har en yta på 150 m², är öppen kl. 18 till senast 21 för i kvarteret boende ungdomar i åldern 10—15 år. Verksamheten omfattar dels en föreningslinje, där den ansvariga föreningen har scoutarbete och annan organiserad föreningsverksamhet, dels även en öppen linje till vilken inte föreningstillhörighet krävs. Den senare linjen omfattar bordtennis, modellbygge, filmklubbar m.m.

Varje deltagare i gårdens verksamhet skall lösa ett gårdskort för tre: —, vilket berättigar till deltagande i de olika verksamhetsformerna.

Verksamheten leds av en av ungdomsstyrelsen arvoderad föreståndare och hans medhjälpare i de olika grupperna.

Erfarenheterna av denna nya verksamhetsform är mycket goda och ungdomsstyrelsen har planer på en fortsatt utbyggnad. Från stadens föreningar och särskilt då dess samarbetsorgan, Västerås Ungdomsråd, har kvartersgården mottagits med största intresse.

jan: Ungdomsåren är inte någon isolerad period numera. De unga har ett behov av att bli tagna på allvar — inte bara när de bär sig illa åt! Och jag är övertygad om att den utveckling som skett inte enbart är negativ. Ungdom har fått större mognad, större framåtanda, större känsla för egenvärdet. Men det gäller ju att inte sätta upp vattentäta skott mellan generationerna. Att i ett debattforum för ungdom tussa ihop en kriminalkommisarie, en socialvårdare och en föreståndare på en ungdomsgård för att diskutera vår vilseförda unga generation, det är lika galet som det vore att i Tidspegeln låta tre gymnasister lägga ut texten om orsakerna totalt sett till den ökade fyllerifrekvensen i landet!

Nej låt oss försöka slå fler broar över generationsklyftan, låt ungdomarna få ta större del i debatten om dem själva!

Får jag till sist berätta en episod på Klubb Fiskartorpet, som jag tycker illustrerar den här målsättningen. Det handlar om den unge mannen, som en lördagseftermiddag sökt sig ut till vårt torp. Doktor Olof Lagerkrantz var på besök hos oss den gången, och han såg faktiskt en smula konfunderad —för att inte säga rädd ut inför alla dessa stojande ungdomar på hemmaplan — långt från Kulturdebatten kanske. Men han tog mod till sig och berättade för oss om längtan, drömmar och poesi. Det var ett fint exempel på hur uppfriskande det är att umgås med ungdomar.

När sändningen var över, och den gröna lampan släckts, stegade den unge mannen fram till mig, såg mig stint i ögonen och sa:

”Skapli’ den där Lagerson!”.

Redaktören

satt en dag i mars — liksom så många andra människor — och väntade att våren skulle komma. Mars är en frusen månad, kanske mera huttrande än andra, därför att den ligger så nära våren i tiden. Denna månad vandrar vi omkring och spanar efter tecken, som kan ge förningar om en ny årstids inträde.

Man säger, att vi är stressade. Men vi är också ett väntande folk. Vi får lära oss att vänta, både i spårvagnar och bilköer, i matvaruaffärer och på hissar. Många väntar på lägenhet, en del — eller kanske många — väntar på löneförbättringar och högre standard. Så väntar vi på resultat av våra vedermödor. Skolbarn väntar på termins avslutningar och mor och far väntar då och då på att barnen skall komma hem om kvällarna.

En väntan kan vara otålig, orolig tålmodig, saktmodig. Men en väntan kan också vara spännande som väntan vid en träff med en älskad.

Väntan förorsakad av dröjsmål är ofta irriterande. En del kommer emellertid efterhand underfund med att väntan efter en sak eller en händelse är en njutning som kanske är som bäst innan önskan gått i uppfyllelse. Julklappen i skyltfönstret och semesterresan till sommaren har sina stora behag i planeringsstadiet.

Vi känner också ett slags väntan som är fylld av grå resignation. De ensamma och överblivna människornas, de många åldringarnas och de sjuka människornas väntan på förändringar av tristessen. Tänker vi på deras väntan och längtan?

Väntan med bävan är en oviss väntan. Frukten, oro och skrämsel fyller sinnen

Nordisk ungdomsledarkurs

— läs här alla ungdomsledare i Göteborg

Den 20—26 maj kan vi hälsa tre grupper nordiska ungdomsledare från respektive Bergen, Åbo och Århus välkomna till Göteborg och Lökebergs Pensionat i Ytterby, där den sjunde nordiska ungdomsledarkonferensen skall gå av stapeln. Från Göteborg skall tio ungdomsledare uttagas, representanter både från föreningsliv och ungdomsgårdarna samt ungdomsråd.

Programmet upptar bl. a. föreläsningar i ungdomspsykologi och sociologi av konsulent Lars Gråby, besök å Nordiska Folkhögskolan i Kungälv, aktuell debatt om samplanering skola—fritid med inledning av pastor Hans Jensen, Lidköping. Vidare kan nämnas om ett föredrag om TV och dess konkurrentställning till ungdomarbetet. En hel dag ägnas åt Göteborg och dess ungdomsvårdande och fritidsinriktade ungdomsgårdar m.m. Teaterbesök ävensom andra festliga och instruktiva programpunkter finns med på kursens dagordning.

Göteborgsdeltagarna erhåller förmånliga stipendiemöjligheter. Intresserade kan anmäla sig till ungdomskonsulenten, som ger alla upplysningar. Ungdomsdelegationen utser den göteborgska delegationens sammansättning. Ring ungdomsbyrån, telefon 20 09 20.

och gör oss ibland oförmögna att kunna samla tankarna.

Våra ungdomar väntar också — väntar intensivt på de roller de skall spela i mänskliga och sociala sammanhang. Man undrar i förbifarten om de skall behöva göra om alla de misstag och felsteg som tidigare generationer gjort under sina utvecklingsår.

Föräldrar väntar på barnens uppväxt och hoppas att den nya generationen skall förverkliga allt det som man inte själv maktat med.

Väntan är livets följeslagare och stämmer själen ibland i dur ibland i moll. Precis som den Schubert-sonat, som nu i en sen lördagstimma detta års sista marsdag stämmer sinnet till vemod. I väntan på en ny dag.

Fritidsgrupps-alfabet

Att fritidsgruppen passar *alla* bordtennisklubbar behöver väl inte särskilt understrykas.

Bättre verksamhetsform får man faktiskt leta efter.

Civla såväl som skolidrottsföreningar får arrangera grupper

Deltagarna ska vara mellan 12—24 år.

En *ledare*, som är ansvarig för verksamheten, ska finnas för varje fritidsgrupp. (En och samma ledare kan givetvis svara för flera grupper, bara de har sin verksamhet på skilda tider.)

Fritidsgrupp ska bestå av 5—25 deltagare.

Gruppens verksamhet ska vara *planlagd*. Ett program ska alltså göras upp för varje fritidsgrupp.

Högst två fritidsgrupper får en och samma deltagare vara med i samtidigt. Ingen grupp får omfatta mindre än 20 timmar.

Jämlikt bestämmelserna ska gruppen också ha *minst 10 sammankomster* och vara verksam under *minst 10 veckor*.

Kommunen och idrottskonsulenten ska ha *skriftlig anmälan* om alla fritidsgrupper vid starten.

Låt gruppens sysselsättning främja självverksamheten. Ordna en så aktiv grupp som möjligt.

Meningen med fritidsgruppverksamhet är ju bl. a. att fånga in nya ungdomar och öka medlemsantalet. Utåtrikta gärna verksamheten.

Närvarolista ska alltid föras vid varje träff.

Ordna gärna tävlingar och matcher inom den egna gruppen eller mellan föreningens olika fritidsgrupper. Kom bara ihåg, att tävlingar mellan olika föreningar, deltagande i serier o.d. inte får räknas som fritidsgruppsträffar.

Programmet ska fånga. Gör det så omväxlande och lärorikt som möjligt.

Redovisningen insändes (i 2 ex.) till idrottskonsulenten. Helst omedelbart efter gruppens avslutning.

Statsbidrag utgår till alla godkända grupper

Totalt kan man erhålla 6:50 per deltagare i bidrag från staten (2:— till lokalhyra och 4:50 till arbetsmaterial och ledararvode).

Undersök om inte hemkommunen också lämnar fritidsbidrag. En hel del kommuner gör nämligen det.

Verifikationer på kostnaderna för arbetsmaterial och ledararvode behöver inte insändas tillsammans med redovisningen — men underlagen ska finnas tillgängliga hos föreningen i händelse av förfrågan eller granskning.

Xempel på fritidsgruppsprogram finns bl. a. i broschyren "Kom med i idrottens fritidsgrupp", men man kan också med fördel sätta ihop sitt eget program.

Yppar det sig några bekymmer vad beträffar fritidsgrupper så *kontakta gärna idrottskonsulenten*.

Zinka ingen tid i onödan. När en fritidsgrupp slutförts är det alltid aktuellt med en ny anmälan.

Ålägg inte en och samma ledare skötseln av för många fritidsgrupper. Försök i stället få fram fler ledare.

Ämnesvalet är tämligen fritt, men givetvis bör en bordtennisklubb i första hand sträva efter att arrangera trevliga grupper med bordtennis på programmet.

Överlämna inte föreningens ungdomsverksamhet åt slumpen. Låt det bli system i arbetet och utnyttja fritidsgruppernas möjligheter.

(Ur "En riktig bordtennisklubb")

Marinex

Göran Andersson

MARSTRAND

Tel. (0303) 600 55 - (031) 13 05 21

Båtbyggeri - Masttillverkning - Segel

SPECIALITET: OK och Optimistjollar

Order f. n. Barnavårdsnämnden i Göteborg,
Vänersborg och Marstrand

Vialla

TIDSKRIFT FÖR GÖTEBORGS UNGDOMSLEDARE

Redaktör och ansvarig utgivare: KJELL ANDERSSON

Adress: UNGDOMSBYRÅN

Föreningsgatan 13 • Göteborg • Tel. 20 09 20

Prenumerationspris kr. 5:— Postgiro 491 18

Struves Boktryckeri AB, Göteborg 1962

Ungdomsbyråns AVH-service

Följande tekniska och audio-visuella hjälpmedel finnes tillgängliga på ungdomsbyrån, avsedda att användas inom ungdomsarbete:

- 16 mm Ljudfilmsprojektorer (Bell & Howell, Ampro) för såväl optiskt som magnetiskt ljud,
- 16 mm Stumfilmsprojektorer
- 8 mm Stumfilmsprojektor (Kodak),
- 16 mm Filmkamera (Paillard) med stativ,
- Blixtaggregat,
- Bandspelare (Grundig TK 819, Tandberg),
- Skarvapparater för lagning av film,
- Småbildsprojektorer för 7×7 och 5×5 cm bilder,
- Bildbandstllsatser,
- Ca. 130 bildband i olika ämnen,
- Stillfilmer samt 16 mm filmer
- Grammofon (Philips) samt gramofonverk,
- Filmdukar i olika storlekar,
- Förlängningsladdar,
- Flanellografer,
- Pil-lampa,
- Mattglasskiva (för bildvisningar),
- Mikrofoner,
- Moviescope (betraktningsapparat för filmredigering),
- Förstärkaranläggning,
- Blädderblock.

Särskilt certifikat erfodras för att få låna visst material.
Kurser anordnas av ungdomsbyrån.

Möjlighet finnes dessutom att efter överenskommelse få använda ungdomsbyråns kontorsutrustning (skrivmaskin, Gestetner stencileringsapparat, spritduplicator, adressograf etc.

Hänvändelse till ungdomsbyrån, Föreningsg. 13, tel. 200920 vx

